

Projekt

**UCHWAŁA NR
RADY MIASTA KATOWICE**

z dnia 2025 r.

w sprawie przekazania do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach skargi na uchwałę Rady Miasta Katowice nr XIV/267/25 z dnia 28 kwietnia 2025 r. zmieniającą uchwałę w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stawki opłaty oraz uchwałę Rady Miasta Katowice nr XIV/266/25 z dnia 28 kwietnia 2025 r. w sprawie sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024r. poz. 1465 ze zm.) w związku z art. 54 § 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2024r. poz. 935 ze zm.)

**Rada Miasta Katowice
uchwała:**

§ 1. Przekazać do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach skargę pani K S i pana M S wniesioną w dniu 30 czerwca 2025r. na uchwałę nr XIV/267/25 Rady Miasta Katowice z dnia 28 kwietnia 2025r. zmieniającą uchwałę w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stawki opłaty (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z 2025r. poz. 3190) oraz uchwałę nr XIV/266/25 Rady Miasta Katowice z dnia 28 kwietnia 2025r. w sprawie sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z 2025r. poz. 3189).

§ 2. Prawne i faktyczne okoliczności dotyczące skargi zawiera uzasadnienie do niniejszej uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały powierzyć Prezydentowi Miasta Katowice.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Dnia 30.06.2025 r. wpłynęła do Urzędu Miasta Katowice skarga pani K S i pana M S zaskarżająca:

- uchwałę Rady Miasta Katowice nr XIV/267/25 z dnia 28 kwietnia 2025 r. zmieniającą uchwałę w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stawki opłaty

- uchwałę Rady Miasta Katowice nr XIV/266/25 z dnia 28 kwietnia 2025 r. w sprawie sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów

Skarżący wnoszą o unieważnienie, względnie uchylenie uchwał oraz zarzucają uchwałom nadmierną ingerencję w relacje umowne pomiędzy wynajmującym i najemcą (dot. ponoszenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi) oraz wskazują na naruszenie obowiązków i uprawnień podatkowych obywateli nakładając na wynajmującego jako właściciela nieruchomości obowiązki, które nie są określone ustawą.

Na wstępie należy zaznaczyć, iż treść skargi nie odnosi się do zapisów zaskarżonych uchwał lecz do regulacji określonych w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2025 r. poz. 733 t.j.) – dalej u.c.p.g., bowiem to ustawa określa obowiązki właściciela nieruchomości oraz zasady składania deklaracji. W skardze nie wskazano konkretnych zapisów uchwał, z którymi nie zgadzają się Skarżący.

Zaskarżona uchwała Rady Miasta Katowice nr XIV/267/25 z dnia 28 kwietnia 2025 r. zmieniającą uchwałę w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stawki opłaty odnosi się do wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości niezamieszkałej (tj. nieruchomości na której nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne) oraz nieruchomości mieszanej (tj. nieruchomości, na których w części zamieszkują mieszkańcy, a w części nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne), które wprost zostały określone w art. 6j ust. 3 i ust. 4 u.c.p.g. - "W przypadku nieruchomości, na której nie zamieszkują mieszkańcy, opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowi iloczyn zadeklarowanej liczby pojemników lub worków, przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych powstających na danej nieruchomości, oraz stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, o której mowa w art. 6k ust. 1 pkt 2. Przez zadeklarowaną liczbę pojemników lub worków rozumie się iloczyn liczby pojemników lub worków przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości oraz liczby ich opróżnień lub odbiorów wynikającej z częstotliwości odbioru odpadów komunalnych określonych na podstawie art. 6r ust. 3 i 3b albo harmonogramu odbioru odpadów komunalnych dla danej nieruchomości. W przypadku nieruchomości, która w części stanowi nieruchomość, o której mowa w art. 6c ust. 1, a w części nieruchomość, o której mowa w art. 6c ust. 2, opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowi sumę opłat obliczonych zgodnie z ust. 1–3."

Natomiast zaskarżona uchwała Rady Miasta Katowice nr XIV/266/25 z dnia 28 kwietnia 2025 r. w sprawie sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów nie nakłada obowiązków na właściciela nieruchomości. Przedmiotowe obowiązki zostały określone w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Art. 6r ust. 3-3d u.c.p.g. nakłada na gminę obowiązek określenia uchwałą, stanowiącą akt prawa miejscowego, szczegółowy sposób i zakres świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Podnoszone przez Skarżących zarzuty nieuprawnionego przerzucenia na właściciela nieruchomości/wynajmującego obowiązku ponoszenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w imieniu najemcy są nietrafione, gdyż takie uprawnienie dla gmin znajduje swoje odzwierciedlenie w art. 6h u.c.p.g., który wskazuje iż "Opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi są obowiązani ponosić: 1) właściciele nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, 2) osoby wymienione w art. 1 pkt 1 lit. b, jeżeli rada gminy podjęła uchwałę, o której mowa w art. 2a ust. 1, 3) właściciele nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, jeżeli rada gminy podjęła uchwałę, o której mowa w art. 6c ust. 2

- na rzecz gminy, na terenie której są położone nieruchomości lub lokale."

Należy wskazać, że Rada Miasta Katowice na podstawie art. 6c ust. 2 oraz art. 6c ust. 3. u.c.p.g. podjęła uchwałę obejmując systemem gminnym nieruchomości, na których w części zamieszkują mieszkańcy, a w części nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne. Liczne orzecznictwo w tym zakresie wskazuje, że: "W przypadku nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, gmina jest obowiązana z mocy prawa do zorganizowania systemu odbierania odpadów komunalnych od właścicieli tych nieruchomości (art. 6c ust. 1 u.c.p.g.). Natomiast w przypadku nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, ale powstają odpady komunalne, rada gminy może postanowić, w uchwale stanowiącej akt prawa miejscowego, o odbieraniu takich odpadów od właścicieli tych nieruchomości (art. 6c ust. 2 u.c.p.g.). Tym samym ustawodawca w drodze przepisu kompetencyjnego upoważnił organ stanowiący gminy do podjęcia fakultatywnej decyzji o objęciu gminnym systemem odbierania odpadów komunalnych nieruchomości niezamieszkałych. W przypadku niepodjęcia przez radę gminy uchwały na podstawie art. 6c ust. 2 u.c.p.g., właściele nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, ale powstają odpady komunalne, obowiązani są we własnym zakresie zapewnić odbiór odpadów z tych nieruchomości" (wyrok WSA w Krakowie I SA/Kr 427/24 z dnia 11 września).

Odnosząc się do charakteru opłaty jak i obowiązku jej ponoszenia, należy podkreślić również, iż jak wskazuje art. 6q u.c.p.g. "w sprawach dotyczących opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi stosuje się przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa, z tym że uprawnienia organów podatkowych przysługują wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta (...)". Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi ma charakter publicznoprawny na co wskazuje orzecznictwo sądowe w tym zakresie (wyrok WSA w Gliwicach z dnia 6 września 2017 r., sygn. akt III SA/Gl 607/17, wyrok WSA w Gliwicach z dnia 6 września 2017 r., sygn. akt III SA/Gl 607/17, wyrok WSA w Poznaniu I SA/Po 393/24 z dnia 12 grudnia 2024 r., wyrok WSA w Opolu z dnia 9 kwietnia 2025 r. I SA/Op 919/24)

W konsekwencji, każdy kto znajdzie się w sytuacji opisanej w ustawie (zrealizuje daninowy stan faktyczny), zobowiązany jest do zapłaty opłaty na takich samych zasadach. Podmiot objęty tą daniną wstępuje w stosunki prawne z góry ustalone przez ustawodawcę. Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach podmiotem obowiązany z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami jest właściciel nieruchomości.

Obowiązki właściciela nieruchomości dotyczące składania deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi reguluje art. 6m ust.1 u.c.p.g. "Deklarację o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi są obowiązani złożyć do wójta, burmistrza lub prezydenta miasta: 1) właściele nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy; 2) osoby wymienione w art. 1 pkt 1 lit. b, jeżeli rada gminy podjęła uchwałę, o której mowa w art. 2a ust. 1; 3) właściele nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, jeżeli rada gminy podjęła uchwałę, o której mowa w art. 6c ust. 2, a właściele nieruchomości nie złożyli skutecznego oświadczenia, o którym mowa w art. 6c ust. 3b.

Obowiązkiem właściciela nieruchomości, a nie organu przyjmującego deklarację, jest wyliczenie wysokości opłaty w składanej deklaracji.

Jak wskazuje Wojewódzki Sąd Administracyjny w Szczecinie (wyrok I SA/Sz 512/24W z dnia 13 marca 2025 r.) "W przepisach u.c.p.g. zasadą jest samoobliczenie należnej opłaty przez podmioty zobowiązane do jej uiszczenia. Następuje to na podstawie złożonej przez dany podmiot deklaracji. Na podstawie złożonej deklaracji podmiot zobowiązany jest do zapłaty miesięcznie opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rachunek bankowy organu gminy. W przypadku zmiany danych w dotychczas złożonej deklaracji, podmiot zobowiązany do zapłaty ww. opłaty składa nową deklarację z uwzględnieniem odpowiednich zmian. Organ administracyjny działa z urzędu dopiero w sytuacji gdy dane, wynikające z tej deklaracji budzą jego wątpliwości co do ich prawidłowości lub gdy podmiot zobowiązany do uiszczenia opłaty nie złożył stosownej deklaracji. Organ administracyjny zobowiązany jest wówczas wszcząć postępowanie administracyjne i określić wysokość należnej opłaty."

Skarżący podnoszą w uzasadnieniu skargi również m.in. zarzuty nieuwzględnienia kwestii odpowiedzialności i kar za niezłożenie przez najemcę lokalu użytkowego zgodnego z prawdą oświadczenia np. o liczbie miejsc konsumpcyjnych w lokalu i w związku z tym narażenie właściciela nieruchomości na błędne określenie wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Należy zauważyć, iż wprowadzone zmiany, tj. objęcie systemem gminnym części niezamieszkałych nieruchomości mieszanych, nie mają wpływu na ewentualne kwestie odpowiedzialności właściciela nieruchomości, który dotąd również, musiał zgodnie ze swoją wiedzą (lub np. na podstawie oświadczeń mieszkańców) określić liczbę mieszkańców swojej nieruchomości i pod rygorem odpowiedzialności karnej określić właściwą wysokość opłaty. Wprowadzone zmiany jedynie rozszerzają ten obowiązek na całą nieruchomość.

W świetle opisanego stanu prawnego i faktycznego, nie ulega wątpliwości, że Miasto Katowice podjęło odpowiednie i zgodne z obowiązującym prawem akty prawne, do objęcia gminnym systemem odbioru odpadów także nieruchomości mieszanych, zatem obowiązkiem właściciela takiej nieruchomości jest wnoszenie opłaty do Miasta za całą nieruchomość, także najemców lokali użytkowych. W ustawie wyraźnie określono obowiązki właściciela nieruchomości, z tym że dotąd były one realizowane wyłącznie dla części zamieszkałej – państwo składali dotychczas deklaracje w tym zakresie. Obowiązek ten obecny jest zarówno dla zamieszkałej jak i niezamieszkałej części nieruchomości.

Wszystkie z wyżej wymienionych uchwał podlegały konsultacjom społecznym. Do żadnego z projektów uchwał nie wpłynęły żadne uwagi ani propozycje zmian. Ponadto wszystkie projekty uchwał były opiniowane przez Komisję Klimatu i Środowiska Rady Miasta Katowice, której posiedzenia są jawne i otwarte, dając możliwość zainteresowanym podmiotom zabrania głosu w temacie opiniowanych projektów uchwał. Na etapie tworzenia projektów uchwał nie odnotowano wnoszenia uwag przez Skarżących.

Podsumowując, zarzut braku delegacji ustawowych do wprowadzenia zmian zaskarżonymi uchwałami, jak i aktów prawnych do których w zarzutach odnoszą się Skarżący jest nieuprawniony. Uchwały zostały podjęte w świetle obowiązujących przepisów prawa na podstawie uprawnień jakie przysługują Prezydentowi Miasta w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Należy podkreślić również, iż kwestionowane uchwały zostały opublikowane w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego (Dz.U. z dnia 9 maja 2025 r. poz. 3190, Dz. U z dnia 9 maja 2025 r. poz. 3189) jako akty prawa miejscowego. W opinii Wydziału zakres podjętych uchwał wypełnia wyłącznie dostępne delegacje ustawowe, a orzecznictwo w tym zakresie ugruntowane jest od lat. Obowiązek ponoszenia do gminy opłaty za gospodarowanie odpadami przez właścicieli nieruchomości mieszanych jest praktykowany w wielu gminach całej Polski.

W świetle powyższego podjęcie zaskarżonych uchwał jest w pełni uzasadnione.